



AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE



MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE
nr. 130/32

mun. Chișinău

13.09.2023

Cristian IOSIP, inspector de integritate în cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, născut la XXXXX, IDNP: XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 19 lit. g), art. 35 alin. (1) și art. 38 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Legea nr. 132/2016*), a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La data de 14.03.2023, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare *ANI*) a fost înregistrată sesizarea cu nr. 2116, care în aceeași zi, în condițiile art. 30 alin. (1) din *Legea nr.132/2016*, a fost repartizată aleatoriu spre verificare prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor.

În textul sesizării se reclamă pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, manifestată prin angajarea în întreprinderea vizată a soției sale, dna XXXXX, în calitate de contabil-casier.

În ordinea art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din *Legea nr. 132/2016*, *inspectorul de integritate are obligația, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării, să efectueze verificarea prealabilă a sesizării întru stabilirea existenței aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților, cu emiterea unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.*

Astfel, în temeiul art. 31 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din *Legea nr. 132/2016* coroborate cu art. 75 din Codul administrativ al RM, a fost demarată procedura de verificare prealabilă a sesizării întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența aparenței de încălcare a regimului juridic al incompatibilităților.

Analizând condițiile de admisibilitate a sesizării s-a constatat că, sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut, sesizarea corespunde rigorilor legii, iar obiectul sesizat vizează aria de competență a ANI.

Succesiv, în vederea verificării aspectelor sesizate, prin demersurile cu nr. 02-32/2176 din 04.04.2023 și nr. 04-32/2370 din 11.04.2023, s-a solicitat de la Primăria com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei, informații necesare cazului examinat.

Așadar, la data de 12.04.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat răspunsul Primăriei com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei cu nr. 3231, prin care s-au prezentat următoarele materiale:

- *Copia dispoziției nr. 57 C din 30.12.2019 „Cu privire la numirea dlui Raileanu Ion în funcția de director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”;*

- *Copia contractului individual de muncă din 02.01.2020, încheiat între Primăria com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei (angajator), reprezentată de către dl XXXXX, primarul comunei*

menționate și dl Raileanu Ion (angajat), prin care s-au reglementat relațiile ce apar în procesul de muncă între angajator și angajat;

- Copia contractului individual de muncă nr. 24 din 01.07.2020, încheiat între Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, în persoana dlui Raileanu Ion (angajator) și dna XXXXX (salariat), prin care s-a convenit asupra angajării salariatului în calitate de contabil în cadrul întreprinderii menționate;

- Copia contractului individual de muncă nr. 32 din 06.03.2023, încheiat între Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, în persoana dlui Raileanu Ion (angajator) și dna XXXXX (salariat), prin care s-a convenit asupra angajării salariatului în calitate de contabil-casier în cadrul întreprinderii menționate;

- Copia ordinului nr. 17 din 01.07.2020 cu privire la angajarea dnei XXXXX în calitate contabil;

- Copia ordinului nr. 81 din 06.03.2021 cu privire la angajarea dnei XXXXX în calitate de contabil-casier;

- Copia explicației dlui Raileanu Ion din 15.04.2023, fiind reținut faptul că, infirmă existența unui conflict, cărorva acțiuni întreprinse, vreo declarație și acte de soluționare a situației. La fel, s-a menționat că, potrivit informației de la Inspectoratul Muncii, conform legii, soția sa are dreptul să fie angajată ca contabil-casier.

Având în vedere informațiile sus-precizate, s-a stabilit că, subiectul vizat deține funcția de director al întreprinderii în cauză din anul 2020.

În această ordine, dl Raileanu Ion a fost identificat în calitate de subiect al declarării prin prisma prevederilor art. 3 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016).

Astfel, în urma efectuării verificării prealabile a sesizării vizate, în temeiul prevederilor art. 19 lit. b), art. 31 și art. 37 alin. (1) ale Legii nr. 132/2016, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Raileanu Ion, fiind emis procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 55/32 din 14.04.2023.

La data de 14.04.2023, prin scrisoarea cu nr. 04-32/2462, a fost informat dl Raileanu Ion despre inițierea controlului și cu privire la drepturile pe care le dispune acesta în temeiul legii.

Totodată, la data de 14.04.2023, prin scrisoarea nr. 04-32/2463, a fost informat autorul sesizării despre inițierea controlului în privința subiectului sus-indicat.

În continuare, la data de 12.05.2023, a fost expediat demersul cu nr. 04-32/3016 către Primăria com. Chișcăreni r-nul Sîngerei, cu privire la prezentarea informațiilor pertinente cazului supus controlului.

În context, la data de 17.05.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat răspunsul Primăriei com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei cu nr. 4171, având la bază aceleași mențiuni corespunzător răspunsului primăriei precizate din 12.04.2023.

La data de 06.06.2023, în cadrul ANI a fost înregistrată copia răspunsului Primăriei com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei cu nr. 4754, prin care s-a menționat că, *careva acțiuni întreprinse de către dl Raileanu Ion în cazul apariției conflictelor de interese reale, la încheierea actelor juridice și emiterea actelor administrative în privința dnei XXXXX, nu au fost înregistrate. Depunerea declarațiilor cu privire la conflictele de interese de către dl Raileanu Ion, în perioada anului 2020-prezent, nu sunt. Nu au fost înaintate nici careva acte ce confirmă soluționarea situațiilor de conflicte de interese reale, la încheierea actelor juridice și emiterea actelor administrative în privința dnei XXXXX, precum nici conformarea dlui Raileanu Ion la îndemnările de soluționare a conflictelor de interese reale apărute în cadrul întreprinderii, subiect adus în discuție alături de alte chestiuni ce vizau întreprinderea municipală la ședințele consiliului local și la care dl Raileanu Ion a răspuns cu lipsa conflictelor de interese reale în situație dumnealui, fapt care i-a fost confirmat verbal, personal dumnealui de ITM Bălți.*

Ulterior, în vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin demersul cu nr. 04-32/3800 din 12.06.2023, dlui Raileanu Ion i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere pe marginea cazului dat.

În context, la data de 20.06.2023, în cadrul ANI a fost înregistrat răspunsul Primăriei com. Chișcăreni, r-nul Sîngerei cu nr. 4754, având la bază aceleași mențiuni corespunzător răspunsului primăriei precizate din 06.06.2023.

De remarcat că, în adresa ANI nu a parvenit punctul de vedere a persoanei supuse controlului.

Aprecierea inspectorului de integritate:

Luând în considerare materialele dosarului de control și cadrul legal pertinent, inspectorul de integritate conchide că, dl Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni” a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016, următoarele noțiuni se definesc astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

În corespundere cu dispozițiile art. 12 alin. (3), alin. (4) lit. a), b) din aceeași lege, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Succesiv, art. 12 alin. (5) din legea sus-prenotată, prevede că, informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În continuare, potrivit art. 12 alin. (10) al legii expuse mai sus, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Prevederile art. 14 alin. (3) statuează că, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

În acest context, se reține că, conflictul de interese este situația în care subiectul declarării, dl Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, a avut un interes personal ce rezultă din relația sa cu persoana apropiată, mai exact cu soția sa, dna XXXXX.

În acest sens, conflictul de interese real a apărut în momentul în care directorul Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, dl Raileanu Ion, în calitate de angajator, a fost chemat să emită acte administrative și să încheie direct acte juridice în privința soției sale, dna XXXXX în calitate de angajată, și anume, contractul individual de muncă nr. 24 din 01.07.2020, contractul individual de muncă nr. 32 din 06.03.2023, ordinul nr. 17 din 01.07.2020 și ordinul nr. 81 din 06.03.2021.

Așadar, dl Raileanu Ion era obligat să informeze imediat organul ierarhic superior, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se afla și să nu emită actele administrative și juridice în privința dnei Raileanu Elena, până la soluționarea conflictului de interese.

Totodată, până la soluționarea conflictului de interese real, dlui Raileanu Ion, i-a fost interzis întreprinderea oricărei acțiuni, în sensul semnării contractelor individuale de muncă și ordinelor precizate mai sus, cu excepția abținerii.

În această ordine, explicația dlui Raileanu Ion nu poate fi apreciată ca fiind concludentă și pertinentă, întrucât nu a declarat (*informat*) în temenul legal conflictul de interese real și nu l-a soluționat în modul corespunzător la emiterea și încheierea actelor ce vizează soția sa, dna XXXXX, fiind admis consumarea conflictului de interese, fapte contrare prevederilor impuse de 12 alin. (4) lit. a), b), alin. (5), art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016.

Astfel, art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 statuează că, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Potrivit art. 38 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 132/2016, *în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.*

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași lege, *în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:*

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, alin. (2) al articolului sus-menționat din legea precitată stabilește că, *inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.*

În corespundere cu alin. (5) din același articol, *la aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.*

Așadar, la etapa adoptării deciziei de sancționare, inspectorul de integritate a ținut cont de faptul că, dl Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, prin acțiunile sale, deși aflate în afara cadrului legal, nu se regăsește în lista subiecților declarării a căror acțiuni au constituit anterior obiect al controlului și nici nu a adus careva prejudicii interesului public, inclusiv nici funcției deținute.

Având în vedere cele expuse mai sus, inspectorul de integritate nu consideră oportun solicitarea încetării raporturilor de serviciu a subiectului controlului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Însă, pentru abaterile comise, dlui Raileanu Ion urmează ai fi aplicată o sancțiune contravențională, conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016, art. 23 din Legea nr. 133/2016, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Raileanu Ion, director al Î.M. „Servcom-Chișcăreni”, având interes personal rezultat din relația sa cu persoana apropiată - soția sa, dna XXXXX, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifest prin:

- Nedeclararea în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. a), b), (5) din Legea nr. 133/2016;

- Nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14 alin. (2), (3) din Legea nr. 133/2016;

- Consumarea conflictului de interese, în sensul art. 12 alin. (10) al Legii 133/2016, prin emiterea actelor administrative și încheierea actelor juridice menționate în prezentul act în raport cu dna XXXXX;

2. Se aduce la cunoștința dlui Raileanu Ion actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emitere la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristian IOSIP